

Horné Orešany

Komplexný manažment vody v záujme trvalo udržateľného rozvoja obce

Návrh projektu

Obnova Mladého potoka

Vodozádržné opatrenia

Program starostlivosti o lesy pre Lesný celok Majdán
na obdobie rokov 2019-2028

Autori: RNDr. Ivan Matušek, Jozef Blažo, Ing. Marek Boháček

Obsah

Obsah	2
1. Úvod.....	3
2. Definovanie posudzovaných problémov	4
2.1 Prvý okruh problémov - súčasný stav	4
2.2 Prvý okruh problémov – súbor opatrení	5
2.3 Druhý okruh problémov – súčasný stav	5
2.4 Druhý okruh problémov – súbor opatrení.....	6
2.5 Tretí okruh problémov – súčasný stav.....	6
2.6 Tretí okruh problémov – súbor opatrení	7
3. Závery.....	8
Prílohy	9

1. Úvod

V obci Horné Orešany sa naakumulovalo viacero problémov spojených s manažmentom vody v obci a v jej okolí. Pri prerokovaní jednotlivých projektov a ideí vznikla potreba posudzovania dielčích problémov v jednom komplexnom riešení, ktoré by zahrnovalo aj vzájomné vplyvy každého z nich a tak by sa minimalizovala možnosť vzniku chýb, ktoré by mohli mať vplyv na kvalitu života v obci a na životné prostredie. Za hlavné výzvy pre budúcnosť v tomto smere považujeme:

1. Trvale existujúci problém s Mladým potokom (obtokový kanál E.Č.5211055001) a s jeho nedostatočným prietokom spôsobujúcim zahŕňovanie kalov na dne a neestetické životné prostredie pre občanov bývajúcich v jeho okolí.
2. Neprofesionálne a neesteticky vykonaná úprava hate a priepustu na ústí Parnej a Mladého potoka, ako spôsob protipovodňového opatrenia a potreba revitalizácie celého okolia hate.
3. V dôsledku globálnych klimatických zmien, dochádza aj lokálne k otepleniu klímy obce a v jej okolí. Taktiež sa v dôsledku týchto javov trvale znižuje objem vodných zdrojov v okolitom životnom prostredí. V dôsledku globálnych klimatických zmien sa tiež zvyšuje riziko výdatných príválových zrážok čím môže dochádzať k lokálnym záplavám, ale aj k vysychaniu vodných zdrojov a studničiek v okolí obce. Preto ak sa majú uspokojivo riešiť aj problémy menované v bode 1. až 3. ukazuje sa potreba vykonať v okolitom teréne vodozádržné opatrenia za účelom stabilizácie vodného režimu celého okolia obce.
4. Nové okolnosti a dopady na životné prostredie potenciálne vytvára aj Vyhláška OÚ Trnava – Schválenie návrhu programu starostlivosti o lesy pre Lesný celok Majdán na obdobie rokov 2019-2028, ktorej dopadom majú byť ťažobné práce vykonané v katastri obce a u ktorých sa predpokladá vplyv aj na vodný režim.

Obec sa preto rozhodla uvedené problémy riešiť komplexným manažmentom vody v záujme trvalo udržateľného rozvoja na svojom zastupiteľstve.

Cieľom predloženej správy je podrobne definovať vyššie spomenuté problémy, formulovať požiadavky na jasné zrozumiteľné posúdenie ich dopadov na vodný manažment v obci a životné prostredie a tiež načrtnúť stratégiu, akou by sa mala obec riadiť, aby bolo možné nájsť kvalifikované riešenie uvedených problémov v dobrom presvedčení, že prinesú úžitok všetkým obyvateľom obce ale aj okolitému životnému prostrediu.

2. Definovanie posudzovaných problémov

Jednotlivé posudzované aktivity je možné zoskupiť do tematicky, alebo priestorovo spoločných okruhov a v nich aj uvažovať o spoločných navzájom prepojených riešeniach. Z tohto pohľadu sme vytvorili nasledovné okruhy:

2.1 Prvý okruh problémov - súčasný stav

Prvým okruhom problémov je teda posúdiť terajší stav a dopad opatrení v oblasti manažmentu vodného hospodárstva na vodných tokoch a plochách v katastri obce Horné Orešany.

Z doteraz známych údajov sú nasledovné odhady bilancií požadovaných objemov:

- A. Požadovaný minimálny prietok v rieke Parná $86 \text{ dm}^3/\text{s}$. Uvedený limit bol stanovený vodohospodárskym orgánom a je nevyhnutnou podmienkou pre trvalo udržateľný život v rieke. Otázkou je či tento limit zohľadňuje aj nebezpečenstvo ohrievania vody v dôsledku klimatických zmien, a či uvedený prietok nie je potrebné zvýšiť s ohľadom na budúcnosť
- B. Koryto Mladého potoka preteká obcou a vytvára kolorit a životné prostredie pre Dolné záhumnie. Za obcou preteká v blízkosti studní pre vodovod, ktoré komunikujú s týmto tokom podzemnými vodami. Keďže vplyvom vodohospodárskych opatrení v koryte potoka nie je dostatok vody, jeho koryto vytvára prakticky vlhké až zahŕňajúce prostredie, ktoré obťažuje svoje okolie zápachom, degraduje estetické vnímanie prostredia pre život obyvateľov a pri súčasnom stave hrozí jeho zánik. Obyvatelia obce vyjadrili v petícii zo dňa 26.9.2018 požiadavku, aby v potoku bol zabezpečený prietok s hladinou aspoň 15 cm, čo by potok oživilo, ozdravilo a zároveň by vznikol aj estetický efekt pre okolité prostredie. (Vid' príloha č.1) V neposlednom rade by mal prietokný potok aj vplyv na lokálnu klímu tejto časti obce. Aby bolo možné tieto požiadavky splniť, je potrebné vykonať odborný odhad akým prietokom by sa dal oživiť Mladý potok. Popisovaný súčasný stav je v prílohe č.4, obr. č. 1
- C. Na závlahy pre poľnohospodárov je v súčasnosti požadovaný prietok $70 \text{ dm}^3/\text{s}$. Daný prietok zohľadňuje aktuálny stav výmery poľnohospodárskej pôdy v okolí obce. Výmera obhospodarovanej pôdy kolíše v závislosti od ekonomických podmienok pre producentov poľnohospodárskych plodín a mala by preto byť dodržovaná a braná ako podmienka rozvoja poľnohospodárstva. Nedá sa tu uvažovať spôsobom, že prechodne sa výmera zmenšuje a už sa nikdy nebude rozširovať. VN Horné Orešany túto funkciu doposiaľ neplní, ale vzhľadom na prebiehajúce klimatické zmeny takáto potreba nastane.
- D. Firma Tate & Lyle na základe analýzy zhodnotenia hydrologickej bilancie na toku parná a vodohospodárskej sústavy nádrže Horné Orešany vypracovanej na STU Bratislava, požiadala správcu vodných tokov (Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Odštepny závod Piešťany) o vydanie súhlasu k odberu povrchových vôd z VN Horné Orešany za účelom zabezpečenia výroby v množstve 35 l/s . Listom zo dňa 8.2.2018 bola táto žiadosť správcou vodných tokov (Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Odštepny závod Piešťany) odsúhlasená. Vid' príloha č. 3.
V súčasnosti VN Horné Orešany takéto funkcie neplní a jej pôvodný formát výstavby s podobnými požiadavkami nepočítal. Obecné zastupiteľstvo sa s takýmto využitím VN Horné Orešany momentálne nestotožňuje. Napriek tomu je nevyhnutné túto

analýzu zohľadniť a zakomponovať jej závery do komplexného posúdenia celého systému opatrení.

- E. Okrem uvedených problémov súvisí s vyššie uvedeným aj rekonštrukcia náhonu, hate, stavidla a okolitých brehov na ústí Parnej a Mladého potoka v súlade s požiadavkami vodohospodárov, ochrany obyvateľstva pred prípadnými povodňami a zabezpečenie prietokového režimu na Mladom potoku a aj možnosť revitalizácie priestoru okolo hasičskej zbrojnice na obecnú oddychovú zónu. Súčasný stav je zobrazený v prílohe č.4, obr. č. 2

2.2 Prvý okruh problémov – súbor opatrení

Dlhodobý priemerný nátok do VN Horné Orešany z prítoku Parná je: maximálne 256 dm³/s., v letných mesiacoch 109-130 dm³/s. Čo v prípade kumulácie potreby všetkých vyššie uvedených požiadaviek bez zohľadnenia potrieb obce predstavuje maximálny odber vody z VN Horné Orešany na úrovni 192 dm³/s. K tomuto stavu môže prísť len v letných mesiacoch kedy je teda evidentné, že v tomto prípade by došlo k odberu z nádrže vyššiemu ako je prítok. V súčasnosti je ťažké odhadnúť aký prietok by mal byť zabezpečený pre Mladý potok.

Nateraz obec teda nemá definovaný objem, aký by potrebovala na oživenie prietoku v Mladom potoku, tak, aby sa z neho stal prietochý systém. Toto by umožnilo zmeniť charakter koryta zo zahŕňajúceho zabahneneho prostredia na zdravé a esteticky prijateľné podmienky. Je potrebné podotknúť, že mladý potok sa po 3 km spája s korytom rieky Parná a teda prietok v tomto úseku nie je odvedením objemu vody z riečky Parná natrvalo.

Opatrenia pre prvý okruh problémov:

- Zadefinovať odborný odhad potrebného prietoku vody v Mladom potoku, tak aby sa udržal jeho prietochý režim s ohľadom na fakt, že sa po 3 km spája s riekou Parná a posúdiť jeho vplyv na stabilizovanie klesajúceho množstva vody v studniach pre obecný vodovod, ktoré sú v jeho blízkosti.
- Pripraviť technickú štúdiu rekonštrukcie hate a priepustov tak, aby zabezpečila, potrebný prietok v rieke Parná, v Mladom potoku a zároveň aby mala aj protipovodňový účinok v zmysle požiadaviek vodohospodárskeho orgánu.
- Pripraviť vizuálnu štúdiu revitalizácie priestoru pri hati a požiarnej zbrojnici

2.3 Druhý okruh problémov – súčasný stav

Druhý okruh problémov súvisí s globálnymi klimatickými zmenami a s globálnym otepľovaním. V dôsledku uvedených zmien sa dá predpokladať neustále zvyšovanie rizika a frekvencie prívalečných dažďov s následnými povodňami, aká bola aj v minulosti, v roku 2011 dokumentovaná v prílohe č. 4, obr.č 6. Zvyšuje sa teda potreba protipovodňových opatrení. Nemá význam pridávať ďalšie priehrady. Tu je rozumné podporiť protipovodňovú ochranu vodozádržnými opatreniami. Ďalším efektom klimatických zmien je trvalé znižovanie postupné vysychanie okolia obce a jej katastrálneho územia. Vplyvom týchto javov môže zároveň dôjsť k znižovaniu nátokov do VN Horné Orešany a teda aj k zvýšeniu nepriaznivých účinkov na požiadavky citované v prvom okruhu problémov. Jedným z dopadov, ktoré sú už v súčasnosti viditeľné je znižovanie hladiny podzemných vôd

v studniach, strata výdatnosti prameňov v okolitých horách, resp. ich úplný zánik. Tento trend dokumentujeme v prílohe č.4 na obr.č.5a Okrem toho ako výsledok melioračných prác a globálneho otepľovania došlo k zániku zamokreného územia vid' príloha č. 4, obr. č.5b, čo sa dá tiež z hľadiska biodiverzity a ekológie hodnotiť ako negatívny výsledok. Proti uvedeným javom je nevyhnutné prijať opatrenia, pretože z dlhodobého hľadiska ohrozujú trvalo udržateľný rozvoj obce a stav životného prostredia v nej a v jej okolí.

2.4 Druhý okruh problémov – súbor opatrení

Riešením, resp. aspoň čiastočnou elimináciou predpokladaného vývoja môže byť realizácia vodozádržných opatrení na svahoch okolitého terénu nad obcou a nad VN Horné Orešany, ktoré sú vo vlastníctve obce, Lesov SR, Slovenského pozemkového fondu resp. v súkromnom vlastníctve. Na územia v okolí obce a VN, ktoré sú vo vlastníctve iných subjektov bude potrebné vyrokovať spoluúčasť a súhlas s realizáciou vodozádržných opatrení. Realizáciou vodozádržných opatrení by bolo možné kompenzovať straty vody v teréne v okolí obce, pričom sa predpokladá z dlhodobého hľadiska aj priaznivý vplyv na obnovenie zaniknutých prameňov a hladiny podzemných vôd.

Predpokladaný odhad efektu vodozádržných opatrení:

Plocha katastrálneho územia, ktoré pripadá do úvahy: 21 569 044 m².

Priemerné ročné úhrny zrážok v okolí obce Horné Orešany 650 až 800 mm

Ak sa v dôsledku vodozádržných opatrení podarí zvýšiť zachyt vody do pôdy len o 10%, získali by sme tým 1 509 833 m³ vody ročne navyše, ktorá by dotovala pôdu a podzemné vody vlhkosťou. Samozrejme čím lepšia účinnosť a veľkosť plochy na ktorej sa opatrenia budú realizovať tým vyšší efekt, ktorý môže reálne dosiahnuť objemy až 2 mil. m³ vody ročne navyše.

Spôsob a druhy vodozádržných opatrení sú dokumentované v prílohe 4, obr. č.8.

Opatrenia pre druhý okruh problémov:

Vypracovať dopadovú štúdiu pre vodozádržné opatrenia, aj s predbežným návrhom ich technickej realizácie, spôsobu financovania a odhadovaného rozpočtu.

2.5 Tretí okruh problémov – súčasný stav

Tretí okruh problémov súvisí s vyhláškou OÚ Trnava – Schválenie návrhu programu starostlivosti o lesy pre Lesný celok Majdán na obdobie rokov 2019-2028,

Okolité prírodné a životné prostredie obce je charakterizované veľkou pestrosťou prostredí od poľných ekosystémov, cez vinohrady, vodnú plochu VN Horné Orešany až po lesnaté územie horského masívu Malých Karpát. Toto lesnaté územie je vzácne pre udržanie biodiverzity a pre tlmenie vplyvu klimatických zmien na lokálne klimatické podmienky. Je zároveň priestorom, ktorý vytvára energetické toky pomocou evapotranspirácie a teda ochladzuje okolité prostredie, chráni vodné zdroje. Uvedené územie predstavuje zároveň obľúbenú turistickú destináciu a výletnú a rekreačnú zónu pre obyvateľov mesta Trnava a jej

okolia. Necitlivý zásah do lesného spoločenstva by prudko ohrozil všetky vymenované funkcie daného ekosystému.

2.6 Tretí okruh problémov – súbor opatrení

Obec Horné Orešany nemôže obmedzovať hospodárske využitie okolitých lesov. V každom prípade však bude všetkými prostriedkami zápasíť, aby toto využitie prebiehalo ekologicky prijateľným spôsobom, ktorý zabezpečí trvalú udržateľnosť všetkých funkcií lesného spoločenstva tak ako sú zabezpečené doteraz.

V záujme toho je potrebné dožiadať spôsob realizácie ťažby a požadovať aby sa upustilo od celoplošných výrubov a boli nahradené selektívnou ťažbou. Limitovať tvorbu lesných ciest ťažkými mechanizmami a na záver **žiadať o povinné znovu zalesnenie vyťažených úsekov a rekultiváciu lesných ciest**, tak, aby sa nestali „odvodňovacími kanálmi“ z lesného priestoru. K tomuto problému obec zaujala stanovisko, ako je dokumentované v prílohe č.2

Opatrenie pre tretí okruh problémov:

Do dopadovej štúdie zahrnúť aj časť - dopadovú štúdiu pre realizáciu ťažobných prác v lesných porastoch, opatrenia na elimináciu negatívnych efektov na ekológiu, turistický ruch a vodné zdroje aj s predbežným návrhom ich realizácie.

3. Závery

V záujme trvalo udržateľného rozvoja obce Horné Orešany a ochrany obce pred dopadmi globálnej zmeny klímy a globálneho otepľovania a v záujme boja proti suchu navrhujeme prijať nasledovné opatrenia:

- 1) V zmysle predošlých kapitol navrhujeme realizovať projekt: komplexného manažmentu vody v katastrálnom území obce Horné Orešany a prípadne aj v spolupráci s majiteľmi pozemkov aj v okolí katastrálneho územia.
V procese prípravy predprojektovej dokumentácie osloviť a prerokovať zámer vodozádržných opatrení s majiteľmi dotknutých pozemkov.
- 2) Projekt realizovať v troch etapách:
 - a) predprojektová štúdia - návrh riešení aj s numerickými prepočtami vodozádržných opatrení a vplyvov na vodné toky a bilancie, ktorá by zahŕňala požiadavky všetkých vyššie menovaných troch okruhov problémov.
 - b) spracovanie komplexnej projektovej dokumentácie pre celú problematiku komplexného manažmentu vody na základe odporúčaných z predprojektovej štúdie.
 - c) realizácia projektu komplexného manažmentu vody v zmysle projektovej dokumentácie.

Predbežný časový harmonogram realizácie:

Body 2)a) realizovať do 3 mesiacov odo dňa prijatia uznesenia.

Body 2)b) realizovať do 2 rokov odo dňa prijatia uznesenia

Body 2)c) realizovať do 5 rokov odo dňa prijatia uznesenia.

Financovanie projektu:

Predpokladom financovania celého projektu sú zdroje z fondov EU a MŽP z programu rozvoja vidieka a programu na vodozádržné opatrenia.

Kľúčovým bodom je príprava predprojektovej štúdie s horným limitom do 5 000 €. Táto štúdia musí zároveň dať odpoveď aj na otázku aké finančné objemy sú nevyhnutné na nasledujúce kroky. Teda na vypracovanie projektovej dokumentácie a následne na realizáciu celého projektu komplexného manažmentu vody.

Prílohy

Príloha č.1: petícia občanov

Zápisnica z prerokovania Petície za zdravie našich detí a vnúčat

ktoré sa konalo dňa 16.10.2018 v KD Horné Orešany

Prizvaní:

Petičný výbor (vid'. prezenčná listina)

SVP, Povodie Váhu Šaľa

Hydromeliorácie, š.p.

Okresný úrad ŽP v Trnave: ospravedlnený

Poslanci OZ (vid'. príloha)

Starostka obce oboznámila prítomných s petíciou, ktorá bola doručená na Obecný úrad Horné Orešany dňa 7. 9. 2018 a následne doplnená dňa 26. 9. 2018. Predmetom petície bolo, aby vedenie obce zaujalo stanovisko k problému znečisťovania mladého potoka „ bývalý náhon na mlyn“ od hasičskej zbrojnice až po dolné lúky. Petičný výbor je za zachovanie rarity našej obce, ktorá v prípade zvýšeného zrážkového obdobia môže uchrániť majetky spoluobčanov. V petícii sa ďalej píše, že z environmentálneho a zdravotného hľadiska sa uvedený mladý potok stáva zdrojom nákazy, nakoľko niektorí spoluobčania ho znečisťujú splaškami a komunálnym odpadom. Novovytváraná kanalizácia to mala vyriešiť. Toto prostredie je živnou pôdou pre nadmerný výskyt hľadavcov, ktorí sú známi ako prenášatelia infekčných chorôb tým ohrozujú zdravie nás občanov a našich detí.

Starostka obce informovala prítomných, že stavidlo pri požiarnej zbrojnici je vo vlastníctve SVP, š. p. a orešanský náhon je vo vlastníctve Hydromeliorácií, š. p.

Zástupca SVP, k vedenej problematike sa vyjadril nasledovne:

- Je potrebné, aby občania konkrétne nahlásili osobu, ktorá vypúšťa splašky do uvedeného náhonu (do potoka Parná) a následne starostka vyvodila zákonné opatrenia v zmysle zákona.
- Čo sa týka odberu vody v časti od hasičskej zbrojnice po bývalý Dolný mlyn, treba požiadať Okresný úrad životného prostredia o dodávku vody v uvedenom úseku, nakoľko táto je neoprávnene odoberaná občanmi, ktorí v uvedenej časti potoka bývajú.
- navrhujú, aby obec požiadala OÚ ŽP v Trnave o určenie osoby zodpovednej za manipuláciu stavidla a zároveň požiadať o vodoprávne konanie na uvedenú stavbu
- nesúhlasia s dobetónovaním stavidla z hľadiska protipovodňových opatrení

Člen petičného výboru T. Greguš navrhol, aby sa upravilo stavidlo dobetónovaním tak, aby v potoku bola hladina vody min. 15 cm a je ochotný zobrať si za zodpovednosť manipuláciu so stavidlom.

Požiadavku petičného výboru zobrali prítomní poslanci a starostka obce na vedomie s tým, že požiadajú OÚŽP v Trnave o vodoprávne konanie na uvedenú vodnú stavbu a vyzvú občanov, ktorí nie sú napojení na kanalizáciu v časti od požiarnej zbrojnice po bývalý starý mlyn, kde preteká potok, aby zdokladovali vývoz splaškov zo svojich nehnuteľností.

Zapísala: Jana Sasková

Jarmila Petrovičová
starostka obce

Príloha č.2: stanovisko obce ku návrhu programu starostlivosti o lesy pre Lesný celok Majdán na obdobie rokov 2019-2028

OBEC HORNÉ OREŠANY
Obecný úrad č. 190, 919 03 Horné Orešany

Okresný úrad Trnava
Odbor opravných prostriedkov
Vajanského 2, P. O. Box 3
917 02 Trnava

Vaša zn.
OU-TT-OOP4-2019/004847

Vybavuje
Mgr. Ivan Greguš

V Horných Orešanoch
27.08.2019

Vec: Schválenie návrhu programu starostlivosti o lesy pre Lesný celok Majdán na obdobie rokov 2019 – 2028" – Pripomienky

Obec Horné Orešany, ako účastník správneho konania, predkladá v zmysle verejnej vyhlášky vo veci „Schválenie návrhu programu starostlivosti o lesy pre Lesný celok Majdán na obdobie rokov 2019 - 2028“ nasledovné stanovisko.

V kontexte prebiehajúcich klimatických zmien vo všeobecnosti vyvstáva potreba reagovať na predmetné zmeny aj na lokálnej úrovni. Klimatické projekcie naznačujú v nasledujúcich obdobiach zvýšené riziko privalových dažďov a iných extrémnych klimatických udalostí. Udržiavanie porastov vo funkčnom stave preto vytvára zvýšený predpoklad pre lepšiu ochranu celého biotopu pred kontinuálne narastajúcimi nepriaznivými vplyvmi klimatických faktorov. Toto sa dá iba s citlivým prístupom a prírode blízkym spôsobom obhospodarovania lesa.

Obec Horné Orešany si túto potrebu plne uvedomuje. Zohľadňujúc všetky faktory v korelácii so špecifikami samosprávy z pohľadu územného plánovania, kvality života, starostlivosti a ochrany svojich obyvateľov, podáva obec Horné Orešany k predmetnej verejnej vyhláške nasledovné pripomienky/požiadavky:

Veľkosť obnovných prvkov

- zmeniť spôsob hospodárskej ťažby z veľkoplošných plošne a objemovo koncentrovaných foriem na maloplošné s maximálnou veľkosťou plochy jedného obnovného prvku 0,5 ha.

Tvar obnovných prvkov

- nepoužívať pásové clonné ruby náchylné k dodatočným kalamitám v dôsledku extrémnych klimatických podmienok (povodne, veterné polomy a pod.), nahradiť ich nepravidelnými tvarmi.

Dubové porasty

- porasty, v ktorých prevláda dub zimný utlmiť hospodársky zásah, v nevyhnutných prípadoch obmedziť ťažbu na neinvazívne resp. prírode blízke spôsoby, ako napríklad účelový hospodársky spôsob či nepravidelný maloplošný podrastový hospodársky spôsob s dlhou obnovnou dobou (skupinový clonný rub – skupiny do max. 0,1 ha).

Významné rekreačné lokality

- v lokalite m.č. Majdánske, ktorá je z územno-plánovacieho hľadiska výhľadovo definovaná ako oblasť na rekreačno-sportové využitie, obmedziť hospodársky zásah na spôsoby, ktoré túto oblasť z funkčného a vizuálneho hľadiska neznehodnocujú.

Lesy v CHKO, CHVÚ Malé Karpaty

- obnovnú ťažbu v lesoch osobitného určenia, resp. spadajúcich pod CHKO, CHVÚ Malé Karpaty, žiadame lokalizovať a uskutočňovať tak, aby sa pri nej minimalizovali negatívne vplyvy na rekreačnú a environmentálnu funkciu lesa, ako aj na priaznivý stav druhov a biotopov národného a európskeho významu. Najmä v porastoch vyšších vekových tried (nad 100 rokov), v ktorých už bola v uplynulom decéniu uskutočnená úmyselná alebo náhodná ťažba, a v ktorých sa už nachádza dostatočné prirodzené zmladenie, žiadame neplánovať „doruby“ zvyškov materských porastov, ale ponechať tieto staré jedince na dožitie, z dôvodu ochrany prirodzeného zmladenia pred poškodením pri ťažbe, ako aj z dôvodu plnenia ostatných mimoprodukčných funkcií týchto porastov.

Ochranné lesy

- vo všetkých ochranných lesoch ponechať les bez zásahu, vo výnimočných prípadoch použiť výlučne jednotlivý účelový výber.

Opatrenia proti erózií, prevencia povodní a sucha

– po vykonaní každej ťažby (obnovnej, výchovnej, náhodnej) uviesť (sanovať) všetky zväžnice a lesné cesty v dotknutom poraste (vrátane aj ostatných zväžnic a lesných ciest použitých na približovanie – odvoz dreva) do stavu, v ktorom nebudú spôsobovať zvýšenú eróziu a urýchľovať povrchový odtok vody z porastov, v porovnaní so stavom pred vytvorením zväžnice alebo lesnej cesty. Túto požiadavku žiadame uviesť v slovnom opise pri všetkých JPRL, ktorých sa to týka.

Ochrana stanovištné exponovaných a citlivých častí porastov

– všetky stanovištné exponované a citlivé časti porastov (hrebienky, strmé a skeletnaté svahy, brehy vodných tokov, prameniská, iné mokrade a pod.), prípadne aj celé porasty žiadame ponechať bez zásahu v takom rozsahu, aby v žiadnom prípade nedošlo k ich poškodeniu ani pri ťažbe ani pri približovaní dreva uskutočňovanými ako v predmetnom poraste, tak aj v okolitých porastoch. Aj jemné zásahy účelovým výberom majú na takýchto citlivých stanovištiach nepriaznivý vplyv na pôdoochrannú, retenčnú, protieróznú a iné mimoprodukčné funkcie lesa. Túto požiadavku žiadame uviesť v slovnom opise pri všetkých JPRL, ktorých sa to týka, spolu so slovnou lokalizáciou daného miesta, aby sa na ňu prihliadalo pri realizácii obnovy.

Výchova porastov

- pri výchovných zásahoch požadujeme podporovať diferenciaciu štruktúry porastov s cieľom umožnenia nepretržitej obnovnej doby v rubnom veku. Pri výchovných zásahoch požadujeme tiež neodstraňovať z porastov všetky pionierske dreviny, ale časť z nich ponechať na dožitie. Tieto požiadavky žiadame uviesť v slovnom opise pri všetkých JPRL s navrhovanou výchovou.

Veríme, že nami navrhované opatrenia prispievajú k zmierneniu klimatických vplyvov v lesných porastoch v LS Majdán a tým aj v katastri našej obce.

S pozdravom

Jarmila Petrovičová
Jarmila Petrovičová
starostka obce Horné Orešany

Telefón
033/5588109

Fax
033/558 83 08

Bankové spojenie
3627-212/0200

IČO
312533

e-mail: ocuhoresany@stonline.sk

Príloha č.3

 EXPRO S.R.O. E-mail: expro@expro.sk	Privádzač záložného zdroja vody z vodnej nádrže Horné Orešany - štúdia	Zákazka č.: S7399	PO BOX 12, 927 03 Šafa t.č.: +421-31-7703955
---	--	----------------------	---

Privádzač záložného zdroja vody z vodnej nádrže Horné Orešany štúdia - Technická správa

Stavba:	Privádzač záložného zdroja vody z vodnej nádrže Horné Orešany - štúdia	Zákazka č.:	S7399
Investor:	Slovnaft, a. s., Terminál Stožok	Archív č.:	S7399_Ts
Vypracoval:	Ing. Martin Bejda Ing. Igor Gál	Vydanie č.:	
		Dňa:	06. 2019

Dokumentáciu možno použiť výlučne pre účely dohodnuté zmluvne. Jej iné využitie, najmä prenechanie na využívanie tretím osobám je podmienené písomným súhlasom zhotoviteľa.
 The documentation can be used only for purpose agreed in contract and cannot be used for any other purpose without EXPRO written authorization.

Archív: S7399_Ts	dátum: 10.6.2019	časť PD: Technická správa	strana: 1
------------------	------------------	---------------------------	-----------

1

 EXPRO s.r.o. E-mail: expro@expro.sk	Prívádzac záložného zdroja vody z vodnej nádrže Horné Orešany - štúdia	Zákazka č.: S7399	PO BOX 12, 927 03 Šaľa I.č.: +421-31-7703955
---	--	----------------------	---

1. ÚVOD

V súčasnosti odoberá spoločnosť Tate & Lyle Boleraz, s.r.o. (ďalej Tate & Lyle) vodu pre priemyselné účely potrubím z vodnej nádrže Boleráz (prevádzka spustená v r. 1977) na základe povolenia správcu toku, ktorým je Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Odštiepny závod Piešťany (ďalej SVP Piešťany). V zmysle vydaného povolenia správcu toku, je pre Tate & Lyle Boleraz, s.r.o. odsúhlasený odber povrchových vôd z vodnej nádrže Boleráz (ďalej VN Boleráz) v množstve 1 250 000 m³/rok (40 l/s, 3425 m³/deň).

VN Boleráz bola vybudovaná za účelom zabezpečenia vody pre priemyselné potreby podnikov Chemolac Smolenice, Škrobáreň Boleráz, Cukrovar Trnava, atď. Zmenou klimatických podmienok dochádza k zníženiu množstva vodných zrážok čo ovplyvňuje aj objem zadržaných vôd vo vodnej nádrži. Prevádzka vodného diela si vyžaduje pravidelné revízie, pri ktorých dochádza aj k jeho vypúšťaniu.

Dostatok technologickej vody je nevyhnutnou podmienkou pre prevádzkovanie Tate & Lyle, preto sa spoločnosť rozhodla zabezpečiť si záložný zdroj v prípade havarijnej situácie VN Boleráz. Pre tento účel si dala vypracovať na STU Bratislava (v r. 2015) analýzu a zhodnotenie hydrologickej bilancie na toku Parná a vodohospodárskej sústavy nádrže Horné Orešany. Na základe tejto analýzy požiadala Tate & Lyle (2.1.2018) správcu vodných tokov Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Odštiepny závod Piešťany o vydanie súhlasu k odberu povrchových vôd z VN Horné Orešany, za účelom zabezpečenia výroby, v množstve 35 l/s. Listom, zo dňa 8.2.2018, bola táto žiadosť odsúhlasená.

Cieľom tejto štúdie je spracovanie návrhu odberu povrchovej vody z VN Horné Orešany, trasovania prírodného potrubia a jeho napojenia na existujúce gravitačné potrubie s čerpaním na prečerpávanie odsúhlaseného množstva povrchovej vody 35 l/s (126 m³/h) k VN Boleráz. Pri návrhu uloženia potrubnej trasy je potrebné uprednostniť pozemky patriace do vlastníctva uvedených obcí, slovenského pozemkového fondu, štátnych lesov, SVP Piešťany, a pod.

2. PODKLADY PRE SPRACOVANIE ŠTÚDIE A KONTAKTNÉ ÚDAJE

1. Pracovné porady spracovateľov štúdie so zodpovedným pracovníkom Tate & Lyle Boleráz spojené s miestnymi obhliadkami.
2. Pracovné porady spracovateľov štúdie s pracovníkmi vedenia spoločnosti Tate & Lyle
3. Konzultácie s pracovníkmi SVP Piešťany a obhliadka VN Horné Orešany a VN Boleráz p. Baďurová, tel.: 0903-460617
4. Konzultácie so starostkou obce Horné Orešany p. Petrovičovou (Jarmila Petrovičová, tel.: 0911-276069, mail: petrovicova@homeoresany.sk)
5. Analýza a zhodnotenie hydrologickej bilancie na toku Parná a vodohospodárskej sústavy nádrže Horné Orešany - STU Bratislava v r. 2015
6. Kópie z katastrálnych máp obcí Horné Orešany a Boleráz
7. Manipulačný poriadok s výkresovou dokumentáciou (+ výškové usporiadanie) VN Horné Orešany a VN Boleráz
8. Mapové materiály - Chránená krajinná oblasť Malé Karpaty, Chránené vtáčie územie Malé Karpaty
9. Geodetické zameranie parciel a nadmorskej výšky dotknutej lokality na mieste napojenia s čerpaním pri VN Horné Orešany a v trase od VN Boleráz k jestvujúcej čerpacej stanici pred areálom Tate & Lyle Boleráz.
10. V priebehu spracovania štúdie sa vykonávali pracovné porady, z ktorých sa spracovávali zápisy z porad. Tieto slúžili spätne aj ako podklad pre spracovanie štúdie.

Archív: S7399_Ts	dátum: 10.6.2019	časť PD: Technická správa	strana: 2
------------------	------------------	---------------------------	-----------

Obr. č. 1: Súčasný stav toku Mladý potok a jeho okolia

Obr.č. 2: Súčasný stav okolia hrádze a stavidla pri požiarnej zbrojnici

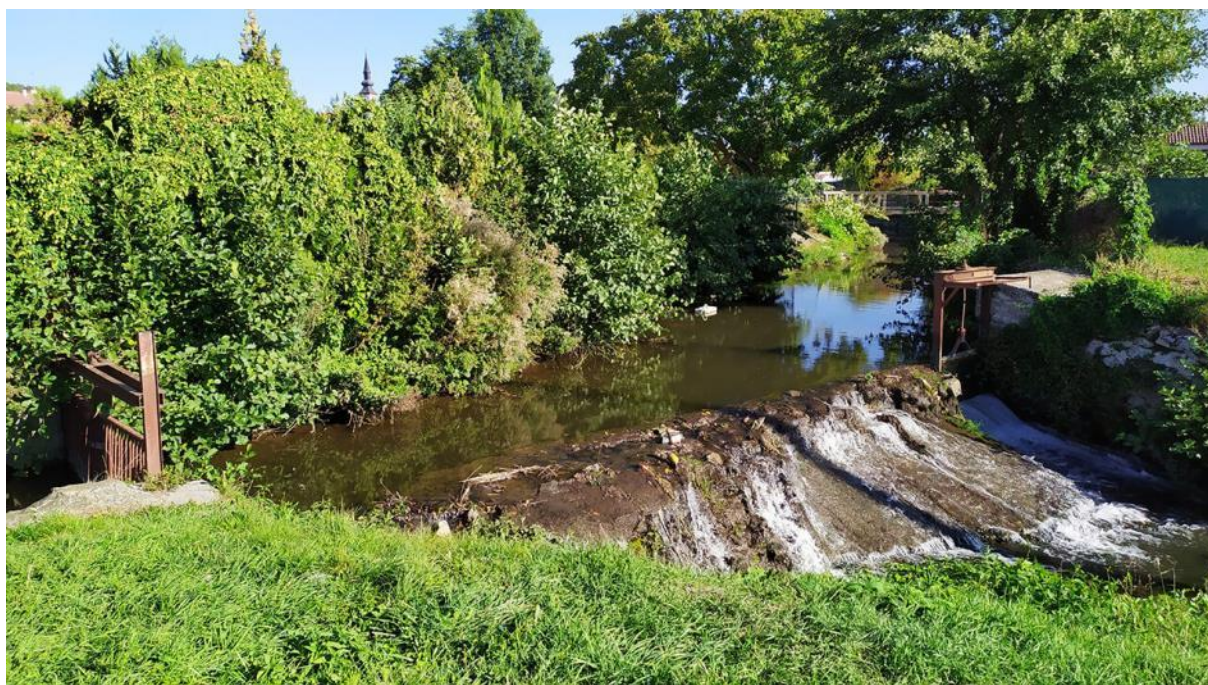

Obr.č. 3: Súčasný stav priečky parná v Horných Orešanoch

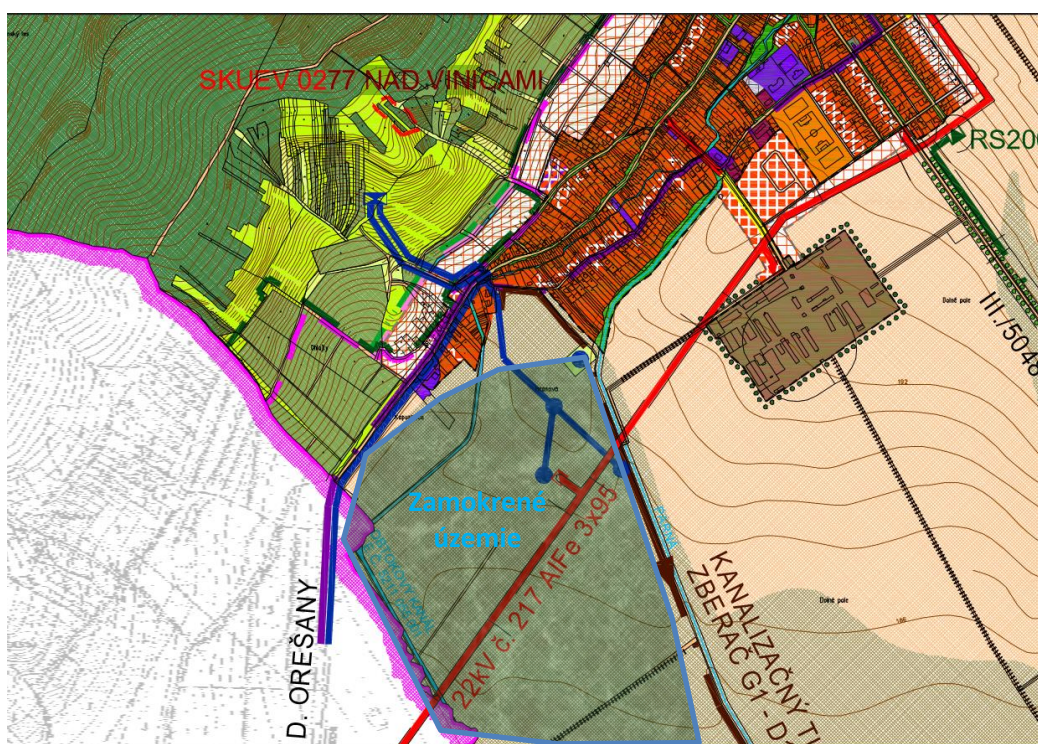

Obr.č.4 : Súčasný stav hrádze a stavidiel

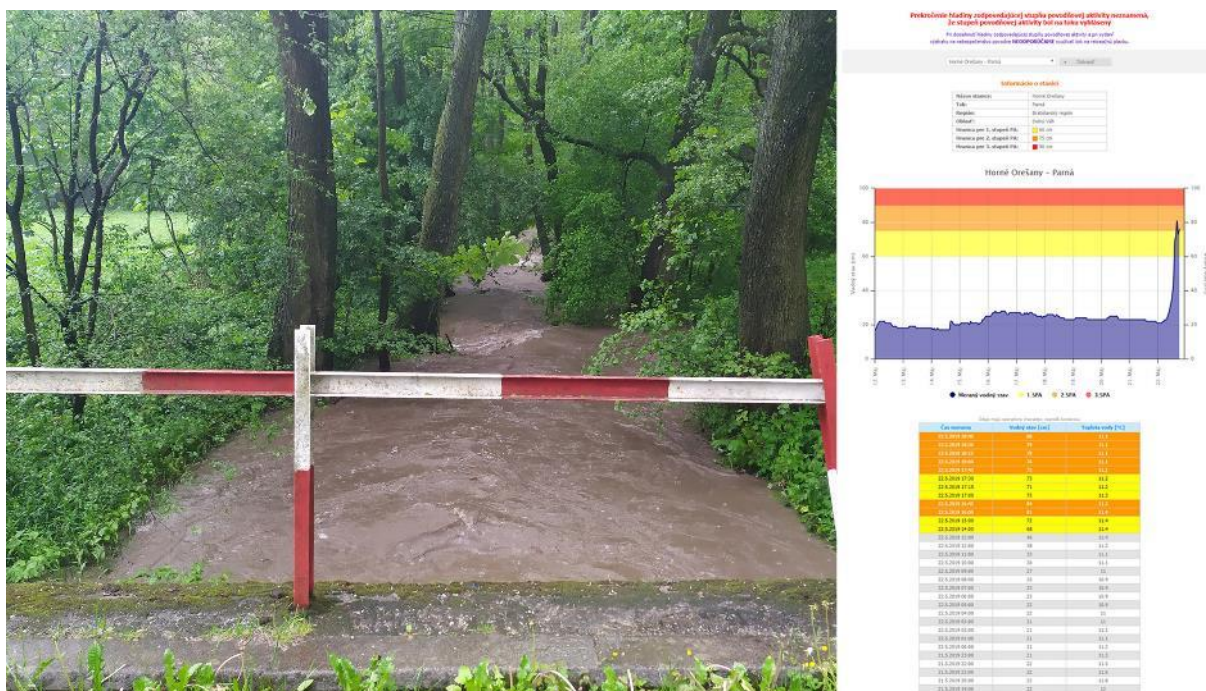
Obr.č.5a/5b : mapovanie prameňov a studničiek v okolí obce

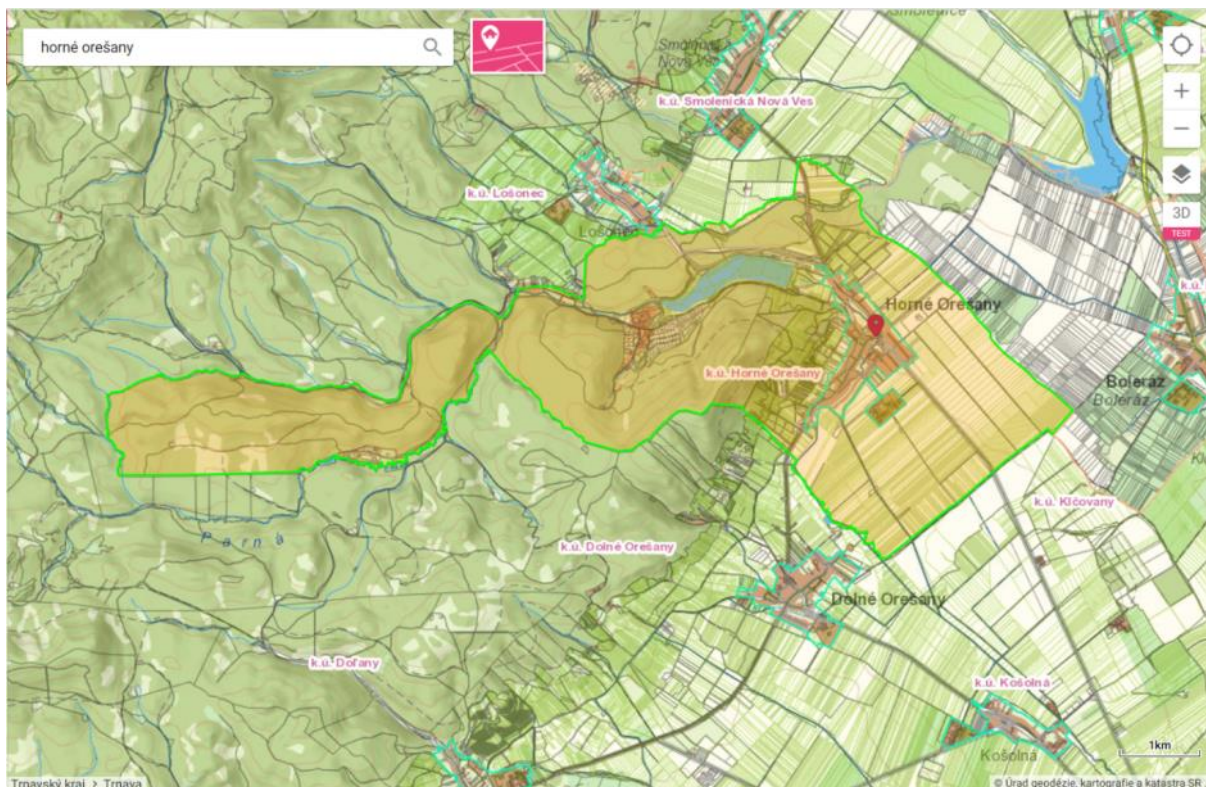
Obr.č.6: záplavy 7. júna 2011, poškodený most Majdánske

Obr.č.6 b: Rýchle stúpnutie hladiny toku Parná po výdatnejších celodenných zrážkach – 37,5 mm / 24 hod. (nie búrka) (22.5.2019)

Obr.č. 7: katastrálne územie obce

Obr. č. 8: Príklady vodozadržných opatrení.

